

IT-03-66-1
DII-1/166 ter
10 FEBRUARU 2003

11/166 ter
KS

MEĐUNARODNI KRIVIČNI SUD
ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU

Predmet broj IT-03-66-I

**TUŽILAC
MEĐUNARODNOG SUDA**

PROTIV

**Fatmira LIMAJA,
Haradina BALE,
Isaka MUSLIUA,
Agima MURTEZIJA**

OPTUŽNICA

Tužilac Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, u skladu s ovlašćenjima koje ima na osnovu člana 18 Statuta Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (u daljem tekstu: Statut Medunarodnog suda), optužuje:

**Fatmira LIMAJA zvanog Çeliku
Haradina BALU zvanog Shala
Isaka MUSLIUA zvanog Qerqiz
Agima MURTEZIJA zvanog Murrizi**

**za ZLOČINE PROTIV ČOVEĆNOSTI i KRŠENJA ZAKONA I
OBIČAJA RATOVANJA.**

OPTUŽENI

1. **Fatmir LIMAJ** zvani Çeliku rođen je 4. februara 1971. u Banji, tada u opštini Suva Reka u Autonomnoj Pokrajini Kosovo (dalje u tekstu: Kosovo). Sve vreme na koje se odnosi ova optužnica, **Fatmir LIMAJ** bio je jedan od komandanata u *Ushtria Çlirimtare e Kosovës* (UÇK), odnosno Oslobodilačkoj vojsci Kosova (u daljem tekstu: OVK). Na tom položaju **Fatmir LIMAJ** bio je odgovoran za funkcionisanje zarobljeničkog logora OVK-a u Lapušniku /Llapushnik/ (u daljem

tekstu: zarobljenički logor Lapušnik), koji se nalazio u opštini Glogovac /Gllgoc/ na Kosovu.

2. **Haradin BALA** zvani Shala rođen je 10. juna 1957. u Gornjoj Koretici /Koroticë E Epërme/ u opštini Glogovac na Kosovu. Sve vreme na koje se odnosi ova optužnica, **Haradin BALA** bio je pripadnik OVK-a i komandant/stražar u zarobljeničkom logoru Lapušnik.
3. **Isak MUSLIU** zvani Qerqiz rođen je 31. oktobra 1970. u Račku /Reçak/ u opštini Štimlje /Shtime/ na Kosovu. Sve vreme na koje se odnosi ova optužnica, **Isak MUSLIU** bio je pripadnik OVK-a i komandant/stražar u zarobljeničkom logoru Lapušnik.
4. **Agim MURTEZI** zvani Murrizi rođen je 20. februara 1956. u Čučuljagi /Qylagë/ u opštini Lipljan /Lipjan/ na Kosovu. Sve vreme na koje se odnosi ova optužnica, **Agim MURTEZI** bio je pripadnik OVK-a i stražar u zarobljeničkom logoru Lapušnik.

IZJAVA O ČINJENICAMA

5. Najkasnije početkom 1998, posle višegodišnjeg povećanja napetosti i nasilja, na Kosovu je izbio oružani sukob između srpskih snaga i OVK-a. Ovakav razvoj bio je u skladu sa, uopšte uzev, militantnim pristupom OVK pružanju aktivnog otpora srpskoj vlasti na Kosovu.
6. Zajedno sa srpskim civilima, albanski civili za koje je OVK smatrao ili da odbijaju saradnju ili da se opiru OVK-u nevojnim sredstvima postali su predmet zastrašivanja, zatvaranja, nasilja i ubistava.

POJEDINAČNA KRIVIČNA ODGOVORNOST

7. Sve vreme na koje se odnosi ova optužnica, **Fatmir LIMAJ** je u svom gore opisanom svojstvu vršio *de jure* i *de facto* komandu i kontrolu nad pripadnicima OVK-a koji su vodili zarobljenički logor Lapušnik.
8. U svom gore opisanom svojstvu, **Fatmir LIMAJ** imao je ovlašćenja da disciplinuje i kazni podređene koji su počinili povrede vojne discipline i/ili protivzakonite radnje, uključujući kršenja međunarodnog humanitarnog prava.

9. **Fatmir LIMAJ, Haradin BALA, Isak MUSLIU i Agim MURTEZI** odgovorni su za krivična dela koja im se stavlju na teret u ovoj optužnici, na osnovu člana 7(1) Statuta Međunarodnog suda, kako se to pobliže iznosi dalje u tekstu, za planiranje, podsticanje, naređivanje, počinjenje ili pomaganje i podržavanje na drugi način planiranja, pripremanja ili izvršenja radnji ili propusta navedenih u ovoj optužnici.
10. **Fatmir LIMAJ** takođe je krivično odgovoran za krivična dela kojima se tereti u ovoj optužnici kao nadređeni na osnovu člana 7(3) Statuta Međunarodnog suda. Ova krivična odgovornost uključuje odgovornost nadređenog oficira za radnje svog podređenog ako je nadređeni znao ili je imao razloga da zna da se njegov podređeni spremi da počini takve radnje ili da ih je počinio, a nadređeni nije preuzeo neophodne i razumne mere da spreči takve radnje ili da kazni njihove počinioce.

OPŠTI NAVODI

11. Sve vreme na koje se odnosi ova optužnica, na Kosovu je postojalo stanje oružanog sukoba.
12. Sve radnje i propusti koji se terete kao zločini protiv čovečnosti bili su deo rasprostranjenog i sistematskog napada usmerenog protiv srpskog civilnog stanovništva i pripadnika albanskog civilnog stanovništva za koje se smatralo da odbijaju da saraduju sa OVK-om ili mu pružaju otpor nevojnim sredstvima.
13. Sve vreme na koje se odnosi ova optužnica, **Fatmir LIMAJ, Haradin BALA, Isak MUSLIU i Agim MURTEZI** bili su dužni da poštuju zakone i običaje ratovanja, uključujući Ženevske konvencije iz 1949. godine i Dopunski protokol II.

OPTUŽBE TAČKE 1 do 2 (ZATVARANJE, OKRUTNO POSTUPANJE)

14. Od otprilike maja 1998. do otprilike 25. jula 1998, u opština Štimlje, Glogovac i Lipljan na Kosovu, **Fatmir LIMAJ** je pojedinačno i u dogовору sa snagama OVK-a pod svojom komandom i kontrolom planirao, podsticao, naredio, počinio ili na drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremanje ili izvršenje krivičnih dela zatvaranja

i okrutnog postupanja nad srpskim i albanskim civilima. **Fatmir LIMAJ** takođe je znao ili je imao razloga da zna da se njegovi podređeni spremaju da počine ili da su počinili krivična dela zatvaranja i okrutnog postupanja, a nije preuzeo neophodne i razumne mere da spreči takve radnje ili da kazni njihove počinioce. **Haradin BALA, Isak MUSLIU i Agim MURTEZI** počinili su ili su na drugi način pomagali i podržavali vršenje krivičnih dela zatvaranja i okrutnog postupanja nad srpskim i albanskim civilima.

15. Tokom gorenavedenog vremenskog perioda, snage OVK-a pod komandom i kontrolom **Fatmira LIMAJA** protivpravno su zarobile najmanje trideset pet srpskih i albanskih civila iz opština Štimlje, Glogovac i Lipljan na Kosovu i prisilno ih odvele u zarobljenički logor Lapušnik.
16. U zarobljeničkom logoru Lapušnik, snage OVK-a pod komandom i kontrolom **Fatmira LIMAJA** protivpravno su držale pritvorene srpske i albanske civile duže vremena. Zatočeni albanski civili više puta su podvrgavani ispitivanju o navodnoj "kolaboraciji" sa Srbima, često samo na osnovu nevojnih kontakata sa srpskim civilima. **Fatmir LIMAJ, Haradin BALA, Isak MUSLIU i Agim MURTEZI** lično su učestvovali u držanju pod stražom zatočenika u zarobljeničkom logoru Lapušnik i u ispitivanjima zatočenika.
17. Navedenim radnjama i propustima **Fatmir LIMAJ, Haradin BALA, Isak MUSLIU i Agim MURTEZI** učestvovali su u:

Tačka 1: Zatvaranje, ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI, kažnjiv po članovima 5(e), 7(1) (**Fatmir LIMAJ, Haradin BALA, Isak MUSLIU i Agim MURTEZI**) i 7(3) (**Fatmir LIMAJ**) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 2: Okrutno postupanje, KRŠENJE ZAKONA ILI OBIČAJA RATOVANJA sankcionisano zajedničkim članom 3(1)(a) Ženevske konvencije iz 1949, kažnjivo po članovima 3, 7(1) (**Fatmir LIMAJ, Haradin BALA, Isak MUSLIU i Agim MURTEZI**) i 7(3) (**Fatmir LIMAJ**) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKE 3 do 5 (MUČENJE, OKRUTNO POSTUPANJE)

18. Otprilike od maja 1998. do otprilike 25. jula 1998. u zarobljeničkom logoru Lapušnik, **Fatmir LIMAJ** je pojedinačno i u dogovoru sa snagama OVK-a pod svojom komandom i kontrolom, planirao, podsticao, naredio, počinio ili na drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremanje ili izvršenje krivičnih dela mučenja i okrutnog postupanja nad srpskim i albanskim civilima. **Fatmir LIMAJ** takođe je znao ili je imao razloga da zna da se njegovi podređeni spremaju da počine ili da su počinili krivična dela mučenja i okrutnog postupanja, a nije preuzeo neophodne i razumne mere da spreči takva dela ili kazni njihove počinioce. **Haradin BALA, Isak MUSLIU i Agim MURTEZI** počinili su ili na drugi način pomagali i podržavali izvršenje krivičnih dela mučenja i okrutnog postupanja nad srpskim i albanskim civilima.
19. Tokom gorenavedenog vremenskog perioda snage OVK-a pod komandom i kontrolom **Fatmira LIMAJA** držale su zatočenike u zarobljeničkom logoru Lapušnik u uslovima koji su bili surovi i nehumanji i rutinski su ih podvrgavali fizičkim i psihičkom nasilju, uključujući mučenje i premlaćivanja. **Fatmir LIMAJ, Haradin BALA, Isak MUSLIU i Agim MURTEZI** učestvovali su u održavanju i sprovođenju nehumanih uslova u logoru, što je uključivalo neadekvatnu ishranu i lekarsku negu, a učestvovali su i u mučenju i premlaćivanju zatočenika, ili ga pomagali i podržavali.
20. Ovim radnjama i propustima **Fatmir LIMAJ, Haradin BALA, Isak MUSLIU i Agim MURTEZI** učestvovali su u:

Tačka 3: Mučenje, ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI, kažnjiv po članovima 5(f) i 7(1) (**Fatmir LIMAJ, Haradin BALA, Isak MUSLIU i Agim MURTEZI**) i 7(3) (**Fatmir LIMAJ**) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 4: Mučenje, KRŠENJE ZAKONA ILI OBIČAJA RATOVANJA sankcionisano zajedničkim članom 3(1)(a) Ženevskih konvencija iz 1949, kažnjivo po članovima 3, 7(1) (**Fatmir LIMAJ, Haradin BALA, Isak MUSLIU i Agim MURTEZI**) i 7(3) (**Fatmir LIMAJ**) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 5: Okrutno postupanje, KRŠENJE ZAKONA ILI OBIČAJA RATOVANJA sankcionisano zajedničkim članom 3(1)(a) Ženevskih konvencija iz 1949, kažnjivo po članovima 3, 7(1) (**Fatmir LIMAJ, Haradin BALA, Isak MUSLIU i Agim MURTEZI**) i 7(3) (**Fatmir LIMAJ**) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKE 6 do 7 (UBISTVO)

21. Otprilike od juna 1998. do 25. jula 1998, snage OVK-a pod komandom i kontrolom **Fatmira LIMAJA**, u čijem su sastavu bili i **HARADIN BALA** i **Isak MUSLIU**, planirale su, podsticale, naređivale ili na drugi način pomagale i podržavale planiranje, pripremanje ili izvršenje krivičnog dela ubistva nad srpskim i albanskim civilima u zarobljeničkom logoru Lapušnik. U svakom od dolenavedenih slučajeva, **Fatmir LIMAJ** je znao ili je imao razloga da zna da se njegovi podređeni spremaju da počine krivično delo ubistva ili da su ga počinili, a nije preuzeo neophodne i razumne mere da spreči takva dela ili da kazni njihove počinioce.
22. Jednog dana posle 24. juna 1998. ali pre 25. jula 1998, snage OVK-a pod komandom i kontrolom **Fatmira LIMAJA** ubile su više srpskih i nealbanskih zatočenika u zarobljeničkom logoru Lapušnik, čija su imena navedena u Prilogu I ove optužnice.
23. Jednog dana otprilike sredinom jula 1998. godine, snage OVK-a pod komandom i kontrolom **Fatmira LIMAJA** tukle su, mučile i ubile više srpskih i albanskih zatočenika u zarobljeničkom logoru Lapušnik čija se imena navode u Prilogu II ove optužnice. **Haradin BALA** i **Isak MUSLIU** učestvovali su u ubistvu četiri zarobljenika, ili su ga pomagali i podržavali.
24. Jednog dana otprilike u junu ili julu 1998. godine, snage OVK-a pod komandom i kontrolom **Fatmira LIMAJA** tukle su, mučile i ubile Fehmija XHEMU takođe poznatog pod imenom Fehmi TAFA u zarobljeničkom logoru Lapušnik. **Haradin BALA** i **Isak MUSLIU** učestvovali su u ubistvu Fehmija XHEME takođe poznatog pod imenom Fehmi Tafa, ili su ga pomagali i podržavali.

25. Ovim radnjama i propustima, **Fatmir LIMAJ, Haradin BALA i ISAK MUSLIU** učestvovali su u:

Tačka 6: Ubistvo, ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI, kažnjiv po članovima 5(a), 7(1) (**Haradin BALA i Isak MUSLIU**) i 7(3) (**Fatmir LIMAJ**) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 7: Ubistvo, KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA, sankcionisano zajedničkim članom 3(1)(a) Ženevskih konvencija iz 1949, kažnjivo po članovima 3, 7(1) (**Haradin BALA i Isak MUSLIU**) i 7(3) (**Fatmir LIMAJ**) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKE 8-9 (UBISTVO)

26. Otprilike 25. jula 1998, u brdima Beriša /Berisha/ ili u okolini, blizu zarobljeničkog logora Lapušnik, **Fatmir LIMAJ** je pojedinačno i u dogovoru sa snagama OVK-a pod svojom komandom i kontrolom planirao, podstakao, naredio ili na drugi način pomagao i podržavao planiranje, pripremanje ili izvršenje krivičnog dela ubistva jedanaest albanskih zatočenika. **Fatmir LIMAJ** takođe je znao ili je imao razloga da zna da se njegovi podređeni spremaju da počine ili da su počinili krivično delo ubistva, a nije preuzeo neophodne i razumne mere da spreči ova dela ili da kazni njihove počinioce. **Haradin BALA i Agim MURTEZI** počinili su ili su na drugi način pomagali i podržavali izvršenje krivičnog dela ubistva jedanaest albanskih zatočenika.
27. Nešto pre 25. jula 1998. godine, srpske snage ponovo su zauzele područje oko zarobljeničkog logora Lapušnik. Zbog toga je dana 25. jula 1998. godine OVK napustio zarobljenički logor Lapušnik, a **Haradin BALA i Agim MURTEZI** sproveli su oko dvadeset i dva zatočenika iz logora u brda Beriša. Usput su sustigli **Fatmira LIMAJA**, koji je izdao naređenja **Haradinu BALI i Agimu MURTEZIJU**.
28. Ubrzo nakon toga, **Haradin BALA** podelio je zatočenike u dve grupe. Jedna grupa u kojoj je bilo oko devet zatočenika puštena je. Drugu grupu u kojoj je bilo oko trinaest zatočenika **Haradin BALA, Agim MURTEZI** i treći vojnik OVK-a sproveli su na jednu čistinu u šumi. **Haradin BALA, Agim MURTEZI** i treći vojnik OVK-a zatim su

pucali u njih, ubivši tom prilikom jedanaest zarobljenika čija imena se navode u Prilogu III ove optužnice.

29. Ovim radnjama i propustima **Fatmir LIMAJ, Haradin BALA i Agim MURTEZI** učestvovali su u:

Tačka 8: Ubistvo, ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI, kažnjiv po članovima 5(a), 7(1) (**Fatmir LIMAJ, Haradin BALA i Agim MURTEZI**) i 7(3) (**Fatmir LIMAJ**) Statuta Međunarodnog suda.

Tačka 9: Ubistvo, KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA, sankcionisano zajedničkim članom 3(1)(a) Ženevskih konvencija iz 1949, kažnjivo po članovima 3, 7(1) (**Fatmir LIMAJ, Haradin BALA i Agim MURTEZI**) i 7(3) (**Fatmir LIMAJ**) Statuta Međunarodnog suda.

/potpis na originalu/
Carla Del Ponte,
tužilac

Dana 24. januara 2003.
U Hagu,
Holandija

(pečat Tužilaštva MKSJ)

Pravosudna agencija
ICTY Roma 06/02/03
SV

PRILOG I

Paragraf 22: Zatočenici ubijeni od 24. juna 1998. godine do 25. jula 1998. godine u zarobljeničkom logoru Lapušnik

Milovan KRSTIĆ
Miodrag KRSTIĆ
Boban MITROVIĆ
Miroslav ŠULJNIĆ
Živorad KRSTIĆ
Stamen GENOV
Đorđe ČUK

PRILOG II

Paragraf 23: Zatočenici ubijeni sredinom jula 1998. godine u zarobljeničkom logoru Lapušnik

Siniša BLAGOJEVIĆ
Dragan /prezime nepoznato/
Agim ADEMI
Vesel AHMETI

PRILOG III

Paragraf 28: Zatočenici ubijeni otprilike 25. jula 1998. u brdima Beriša ili u okolini, blizu zarobljeničkog logora Lapušnik.

Emin EMINI
Ibush HAMZA
Hyzri HARJIZI
Shaban HOTI
Hasan HOXHA
Safet HYSENAJ
Mehmet OLLURI
Bashkim RASHITI
Heten REXHAJ
Lutfi XHEMSHITI
Shyqyri ZYMERI